

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Journalistiek
voltijd en deeltijd

Hogeschool Windesheim

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Journalistiek
voltijd en deeltijd

Hogeschool Windesheim

CROHO nr. 34686

Hobéon Certificering BV

Datum

21 december 2011

Auditteam

drs. W.G. van Raaijen

dr. A.R.J. Pleijter

drs. J.A.L.M. Timmers

drs. V. Bartelds

M. de Vries

Secretaris

H.R. van der Made

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	CONTEXT VAN DE BEOORDELING	3
3.	SAMENVATTEND OORDEEL	5
4.	OORDELEN PER STANDAARD	9
5.	ALGEMENE CONCLUSIE	27
6.	AANBEVELINGEN	29
7.	BIJLAGEN	31
	BIJLAGE I Scoretabel	33
	BIJLAGE II Opleidingsspecifieke eindkwalificaties	35
	BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma	37
	BIJLAGE IV Locatiebezoek	39
	BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten	45
	BIJLAGE VI Overzicht auditteam	47

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Christelijke Hogeschool Windesheim
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	nog onbekend

NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Journalistiek
registratienummer croho	34686
oriëntatie en niveau	Hbo bachelor
domein	Economie
aantal studiepunten (ec's)	240
afstudeerrichtingen ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Crossmediale journalistiek • Mediaproductie (tot 010911) • Verhalen (tot 010911)
locatie	Zwolle
varianten	Voltijd en deeltijd
relevante lectoraten	Media & Civil Society

in-, door- en uitstroomgegevens van de laatste 6 cohorten						
cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010
▪ instroom voltijd	345	350	345	374	370	324
▪ instroom deeltijd	55	64	45	80	68	35
cohort	2003	2004	2005	2006	2007	2008
▪ propedeuserendement (in %) na 2 jaar						
- voltijd	66	65	63	64	71	-
- deeltijd	60	55	42	40	62	-
cohort	2000	2001	2002	2003	2004	2005
▪ uitstroom na 5 jaar						
- voltijd	35	39	37	62	35	40
- deeltijd					27	36
gerealiseerde docent-student ratio						
▪ voltijd	1: 29,8					
▪ deeltijd	1: 26,2					
contacturen	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar		
▪ gemiddeld aantal per week	16	16	24	10		

¹ Ten tijde van de audit voerde de opleiding de beide afstudeerrichtingen 'Mediaproductie' en 'Verhalen'. Naar aanleiding van de visitatie op 11 mei 2011 heeft de opleiding deze afstudeervarianten niet gecontinueerd. Studenten die per september 2011 zijn ingestroomd, kunnen niet meer afstuderen in één van deze afstudeerrichtingen. Zie ook 'Context van de beoordeling' in § 2.

2. CONTEXT VAN DE BEOORDELING

De hbo-bacheloropleiding Journalistiek van de Hogeschool Windesheim kent zowel een voltijdse als deeltijdse variant. Doelstellingen, programma en uitvoering zijn grotendeels identiek. Waar de deeltijdse opleiding zich onderscheidt van de voltijdse opleiding, wordt hieraan in de tekst aandacht gegeven. Indien er geen onderscheid wordt gemaakt, worden beide varianten van de opleiding bedoeld.

In het kader van dit accreditatierapport heeft het auditpanel de opleiding tweemaal op locatie bezocht. De eerste visitatie vond plaats op 11 mei 2011 en leidde bij het panel tot een voorbehoud ten aanzien het oordeel over Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties. Tijdens het tweede locatiebezoek op 5 oktober 2011 heeft het panel aanvullende gesprekken gevoerd met beoordelaars van stageverslagen en onderzoeksverslagen, de examencommissie en de lector.

Naar aanleiding van de initiële audit op 11 mei 2011 heeft de opleiding een aantal verbetermaatregelen onmiddellijk per 1 september 2011 doorgevoerd. In het verlengde daarvan worden verdere wijzigingen ingevoerd per 1 september 2012 en per 1 september 2013.

Aanvankelijk was de opleiding voornemens om eerst per 1 september 2013 een nieuw leerplan in te voeren. De uitkomsten van de audit in mei 2011 waren echter voor haar aanleiding onderdelen van het leerplan al eerder door te voeren. Waar deze verbetermaatregelen ofwel al zichtbaar waren tijdens de tweede audit op 5 oktober 2011, ofwel konden worden onderbouwd met door de opleiding aan het panel geleverde documenten, zijn deze in het oordeel van het panel betrokken.

Het auditpanel heeft op verzoek van de NVAO afzonderlijk onderzoek gedaan naar de kwaliteitsborging van de zogenaamde alternatieve afstudeerroute, die de opleiding heeft ingesteld om studenten uit het curriculum 1998 alsnog te kunnen laten afstuderen. Dit onderzoek heeft het panel parallel aan de reguliere accreditatiebeoordeling uitgevoerd; de rapportage daarover heeft het panel separaat opgesteld en aangeboden. Een oordeel over deze alternatieve afstudeerroute maakt daarom geen oordeel uit van dit rapport.

3. SAMENVATTEND OORDEEL

Standaard 1 De beoogde eindkwalificaties: voldoende

De opleiding beoogt eindkwalificaties te behalen, die qua niveau en bereik de werkzaamheden van de beginnende hbo-journalist afdekken. Het hanteren van de afstudeervarianten 'Mediaproductie' en 'Verhalen', waarvoor de opleiding afzonderlijke, op de varianten toegespitste opleidingsprofielen hanteert, waarop zij bovendien een afwijkende bachelorgraad toekent, maakt het opleidingsprofiel van de hbo-bachelor Journalistiek enigszins diffuus. Het besluit van de opleiding om per september 2011 weer te kiezen voor één bachelortitel (Journalism) met één beroeps- en opleidingsprofiel vindt het panel verstandig.

Gedurende de audit heeft het panel met verschillende gesprekspartners indringend gesproken over kernbegrippen als *civic, civil journalism*, over (christelijk) gedachtegoed en over de drievoudige (zie hierboven) profilering. Daaruit is ook de nadrukkelijke betrokkenheid van het werkveld bij de ontwikkeling van de opleiding gebleken. Het panel heeft kunnen vaststellen dat de opleiding werkt aan een journalistieke grondhouding bij de studenten die door het werkveld herkend en erkend wordt. 'Afgestudeerden van Windesheim hebben meer dan bij andere journalistieke opleidingen een betrokkenheid op de kleinere sociale thema's,' aldus een werkveldvertegenwoordiger tijdens de audit.

Met inachtneming van de wijziging die de opleiding in haar profilering per september 2011 doorvoert, beoordeelt het panel Standaard 1 als voldoende.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving: voldoende

Het programma kent naar het oordeel van het panel een duidelijke samenhang: er is sprake van een logische opbouw, zowel verticaal als horizontaal. De leerdoelen van de afzonderlijke modules zijn goed verbonden met de beoogde eindkwalificaties en de door de opleiding gebruikte literatuur is over het algemeen actueel en van het juiste niveau.

De onderzoekleerlijn verdient aandacht. Onderzoek is weliswaar in het programma opgenomen, maar het panel mist een doorlopende onderzoekslijn, die de eerste en tweede fase van de opleiding verbindt. De onderzoeksliteratuur die nu uitsluitend voor de zogenaamde theoretische leerroute gebruikt wordt, zou naar het oordeel van het panel standaard voor en door alle studenten van de opleiding gebruikt moeten worden, met mogelijk een zeker onderscheid in de mate van diepgang voor de theoretische route en de reguliere route.

Het panel heeft tijdens de audit vastgesteld dat het personeel betrokken, gemotiveerd en kundig is. Een groot deel van het docentenkorps beschikt over relevante werkervaring en is didactisch onderlegd. Voorts heeft het panel tijdens de audit vastgesteld dat de docenten goed bereikbaar zijn en snel reageren op vragen van studenten. Ook de kwaliteit van het ondersteunend technisch personeel viel het panel in positieve zin op.

Met betrekking tot de studieloopbaanbegeleiding (SLB) constateerde het panel dat studenten sterke verschillen in aanpak van individuele SLB'ers ervaren. Dit is mogelijk een aandachtspunt voor de kwaliteitsborging van SLB. Ook de inzet van net aangestelde docenten voor de rol van SLB'er lijkt het panel een minder gelukkige keuze. Studenten gaven aan in het kader van de studieloopbaanbegeleiding beter voorbereid te willen worden op een toekomst als ZZP'er of freelancer. Dit thema is nu nog niet of slechts zeer beperkt in het programma opgenomen, terwijl in het afnemend werkveld een toenemende tendens naar het werken met ZZP'ers of freelancers waarneembaar is.

Voor wat betreft het niveau van de technische voorzieningen heeft het panel geconstateerd dat er sprake is van 'state-of-the-art' faciliteiten met goed geoutilleerde studio's en apparatuur.

Het panel beoordeelt Standaard 2 op grond van deze afwegingen dan ook als voldoende.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties: onvoldoende

De opleiding heeft recent de systematiek van toetsen en beoordelen in termen van toetsvormen, beoordelingscriteria, beoordelingsformulieren, validiteit en betrouwbaarheid van de toetsen voor de eerste twee jaren van de opleiding stevig onder de loep genomen. De examencommissie heeft hierin een nadrukkelijke rol. Dat heeft naar het oordeel van het panel geleid tot een consistent 'bouwwerk' van toetsen voor de onderbouw van de opleiding, met een doordachte en transparante beoordelingsystematiek, en toetsvormen die goed passen bij het karakter van competentiegericht onderwijs. Deze slag moet echter voor het derde, en vooral voor het vierde jaar van de opleiding, met name waar het de transparantie en borging van de beoordelingen van de onderzoeken en stages betreft, nog worden gemaakt.

De examencommissie, zo stelt het panel vast, heeft – vanuit haar nieuwe rol – nog geen zicht op de borging van het eindniveau en ook nog geen eigenstandig oordeel over het gerealiseerde niveau. Dat de noodzaak hiertoe groot is, is het panel gebleken uit het niveau van met name de reflecties en de onderzoeksverslagen uit het vierde jaar.

Hoewel deze door de opleiding niet als 'afstudeerwerken' worden getypeerd, en er eerder wordt gesproken over een dossierdiploma (door de opleiding met 'dossioma' aangeduid), waarbij de student gaandeweg de opleiding – op verschillende momenten en eerder dan aan het einde van het vierde jaar – zijn competenties op het hoogste beheersingsniveau afrondt, is het panel – overigens met de opleiding – van oordeel dat de finale producten van een student tenminste wel het hbo-bachelorniveau dienen te reflecteren.

Dit is echter nu niet het geval. De eindproducten bestaan uit enerzijds een stageverslag met reflectie en, anderzijds, een onderzoeksrapportage. Zowel de reflecties als de onderzoeksrapportages vond het panel te vaak onder de maat. Parallel aan de bepleite versterking van de onderzoekslijn, vindt het panel een intensievere begeleiding van studenten bij het opzetten en uitvoeren van hun praktijkonderzoek en het rapporteren daarover zeer gewenst.

Op grond van deze bevindingen en overwegingen komt het panel dan ook tot het oordeel onvoldoende op Standaard 3.

Algemene conclusie: onvoldoende

Het panel heeft een opleiding aangetroffen die sterk in ontwikkeling is: nieuwe trends in het dynamische werkveld van de journalistiek vinden hun weg in doelstellingen en curriculum van de opleiding. Met een nieuw leerplan voor een eenduidig profiel en één bachelortitel heeft de opleiding per 1 september 2011 een begin gemaakt en wordt in de jaren verder doorgevoerd. Het huidige curriculum (2004) is voldoende samenhangend en sluit aan op de eindkwalificaties. Het personeel is praktijkgericht, goed gemotiveerd en voldoende deskundig.

Toch komt het panel tot een onvoldoende voor de opleiding als geheel, omdat het gerealiseerde niveau niet aan de maat is. Een hoge betrokkenheid van de examencommissie bij de te nemen verbetermaatregelen en de controle hierop vindt het panel noodzakelijk. Een versterking van de onderzoekslijn, met meer begeleiding voor studenten, is van belang. Het panel is van oordeel dat voldoende personele kwaliteit en veranderpotentie binnen de opleiding aanwezig is, om op afzienbare termijn in deze leemten te voorzien.

21 december 2011

Drs. W.G. van Raaijen, voorzitter

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

H.R. van der Made, secretaris

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized initial 'H' followed by a long, sweeping horizontal line.

4. OORDELEN PER STANDAARD

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor–master) en oriëntatie (hbo–wo) binnen het Nederlands kwalificatierraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

De beoogde eindkwalificaties

Landelijk profiel

Het ontwerp van de hbo-bacheloropleiding Journalistiek van Hogeschool Windesheim (hierna ook: JHW) is gebaseerd op het landelijk vastgesteld beroeps- en opleidingsprofiel² en geconcretiseerd in een eigen opleidingsprofiel³, dat ook wordt gehanteerd door de verenigde Europese opleidingen voor Journalistiek (EJTA)⁴. Het profiel is competentiegericht.

Het auditteam heeft vastgesteld dat de opleiding er samen met de andere Nederlandse opleiders Journalistiek voldoende voor zorgt dat de eindkwalificaties actueel zijn en blijven aansluiten op de realiteit van de beroepspraktijk. Zo hebben de vier opleidingen onlangs een onderzoek laten uitvoeren naar de actualiteit van het beroepsprofiel. Het resultaat is het rapport 'Bakens van betrouwbaarheid' van N. Drok⁵, die als lector aan de Hogeschool Windesheim is verbonden. Het rapport bevat resultaten en aanbevelingen die tot een nieuwe rangorde in en een actualisering van de journalistieke kwalificaties zal leiden: de zes trends die in het rapport worden gesignaleerd – participatie, transparantie, navigatie, storytelling, cross-medialiteit en een ondernemende houding – zullen hun beslag krijgen in de herijking van het gezamenlijke beroeps- en opleidingsprofiel van de vier opleidingen journalistiek. Voor de bachelor Journalistiek van de Hogeschool Windesheim resulteert dit met ingang van september 2013 in een nieuw leerplan.

Opleidingsprofiel JHW

Het profiel, dat de opleiding ten tijde van de visitatie hanteert, omvat de tien competenties uit het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel. Iedere competentie is opgebouwd uit vijf kwalificaties. Deze dekken, naar het oordeel van het panel, met elkaar het journalistieke beroep af en zijn ook zodanig geformuleerd dat ze het niveau reflecteren dat door de tien generieke hbo-kwalificaties en de Dublin Descriptoren voor hbo-bacheloropleidingen wordt geïndiceerd. Zo sluit bijvoorbeeld (de formulering van) de competentie 'Kunnen reflecteren op de betekenis van en de ontwikkelingen binnen het vak, en op de eigen positie daarbinnen' aan bij de generieke hbo-kwalificatie 'methodisch en reflectief denken en handelen' en bij de Dublin Descriptor 'oordelend vermogen'. Het panel vindt de eindkwalificaties van de opleiding goed aansluiten op het te realiseren hbo-bachelorniveau.

² Vastgesteld door de HBO-Raad (2004) op advies van het TUZE-overleg (opleidingen journalistiek Tilburg, Utrecht, Zwolle en Ede)

³ School of Media Opleidingsplan, paragraaf 2.4, Het Beroeps- en Opleidingsprofiel, zie bijlage II.

⁴ European Journalism Training Association

⁵ Drok, N. (2011). *Bakens van betrouwbaarheid: een onderzoek naar verschuivende journalistieke kwalificaties*. Zwolle: Hogeschool Windesheim

Uit het trendonderzoek 2011 dat onder leiding van Windesheim-lector N. Drok tot stand is gekomen, blijkt dat een aanzienlijk deel van het beroepenveld verwacht dat de afgestudeerde journalist creatiever en commerciëler denkt en werkt. Drok stelt vast dat de grenzen tussen bijvoorbeeld redactie en commercie en tussen journalistiek en amusement (infotainment, shownieuws) vervagen. De JHW heeft om die reden afstudeervarianten in het programma opgenomen met een eigen uitwerking van het beroeps- en opleidingsprofiel. Dit resulteert in een toespitsing van de tien eindcompetenties op de afzonderlijke afstudeerprofielen. In lijn hiermee laat de opleiding studenten afstuderen met twee verschillende bachelorgraden: de *bachelor of journalism* voor de crossmediale, meer journalistieke, variant (CMJ) en de *bachelor of communication* voor de meer commerciële afstudeervarianten 'Verhalen' en 'Mediaproductie'.

Hoewel het werkveld deze afwijkende profielvarianten heeft gevalideerd, vindt het panel ze een minder gelukkige greep: het maakt het profiel van de opleiding nogal diffuus, wat – zo heeft het panel kunnen vaststellen – een dito uitwerking heeft op studenten die voor de meer commercieel georiënteerde varianten kiezen (zie ook Standaard 2): zij ervaren, zo bleek uit de gesprekken die het panel met de studenten voerde, de sterke journalistieke oriëntatie in de eerste twee jaren van hun opleiding soms als 'ballast' ('Economie en politiek zijn duidelijke struikelvakken,' vertelde een student tijdens de audit) en zouden in veel gevallen achteraf gekozen hebben voor een zuivere communicatieopleiding.

Ook de afgifte van twee verschillende bachelorgraden – hoewel dit wettelijk tot de mogelijkheden behoort – vindt het panel om redenen van transparantie en eenduidigheid in het hbo (verwarring met de bacheloropleiding Communicatie) onwenselijk.

Naar aanleiding van de initiële audit heeft de opleiding besloten, en aan het panel zowel per brief van 29 juni 2011 als tijdens de aanvullende audit op 5 oktober 2011 bevestigd, dat zij bij de introductie vanaf september 2011 kiest voor één beroeps- en opleidingsprofiel (*Journalistiek*) en één bachelortitel (*Journalism*). Het panel heeft met instemming van dit besluit kennisgenomen.

In ideële zin beoogt de opleiding studenten af te leveren die zijn opgeleid volgens de principes van de 'civiele journalistiek'⁶. Dit betekent, volgens de opleiding, dat zij professionals aflevert die betrokken zijn bij de samenleving, die nieuwsfeiten kunnen duiden en contextualiseren, die burgers kunnen betrekken bij de publieke zaak en gericht zijn op oplossingen in plaats van op het louter reproduceren van problemen. In deze context plaatst de opleiding ook haar christelijke oriëntatie, die zij vooral verbindt met de competenties (i) kunnen reflecteren op de betekenis van en de ontwikkelingen binnen het vak en op de eigen positie daarbinnen en (ii) eigen producten en handelen kunnen verantwoorden en andermans werk kunnen evalueren.

Niveaubepaling

⁶ De definitie van *civiele journalistiek* is niet eenduidig. Windesheim sluit in dezen aan op de definitie van Rosen (1995, *A case of public scholarship*, Heldref Publications), die stelt dat civiele journalistiek uit tenminste drie onderdelen bestaat. Allereerst moeten journalisten doen wat ze kunnen om het publieke leven te steunen. De pers zou de burgers moeten helpen te participeren in de samenleving. Journalisten moeten een sfeer creëren voor publiek debat, zodat burgers betrokken raken bij maatschappelijke onderwerpen en serieus genomen worden.

Ten tweede is civiele journalistiek een verzameling van praktijken die zich langzaam verspreiden in de Amerikaanse journalistiek. De vorming van groepen journalisten die politieke zaken vanuit een 'publieke invalshoek' benaderen is hier een voorbeeld van. Deze groepen benaderen gebeurtenissen die zich in de politieke sfeer afspelen vanuit het perspectief van de burger, oftewel 'bottom-up'. Dit wordt ook wel het 'public life team' genoemd. Daarnaast vallen publieke forums, zoals weblogs en georganiseerde debatten, onder civiele journalistiek.

Ten derde is civiele journalistiek een beweging van mensen en instituties. Deze beweging probeert de journalistiek terug te brengen naar het primaire doel: journalistiek als dienst voor het publiek. Daarnaast probeert de stroming van de civiele journalistiek binnen de professie een discussie uit te lokken over de praktijk van journalisten. Volgens Rosen (1995) is dit echter een lang proces van culturele veranderingen binnen de journalistiek. Het is geen switch die van de ene op de andere dag te maken is.

Om de competenties gefaseerd te verwerven, hanteert de opleiding drie beheersingsniveaus: basis, gevorderd en bachelor. In de eerste twee jaren wordt de basis gelegd, het derde jaar rondt de student af als gevorderde en aan het einde van het vierde jaar bereikt de student het bachelorniveau. In het opleidingsplan heeft de opleiding beschreven welk niveau per competentie op ieder moment in de opleiding wordt gerealiseerd. Het panel heeft aan de hand van de beschreven leerdoelen in het opleidingsplan, de studiewijzers en de leidraad praktijkonderzoek kunnen vaststellen dat de competentiebeheersing gedurende de opleiding complexer wordt en van de student meer zelfsturing verlangt: zo wordt op het basisniveau van studenten een beperkte mate van zelfsturing verwacht, moet de student op het gevorderde niveau vanuit een eigen analyse zelf keuzes maken voor probleemaanpak en methodiek, en verricht hij op het bachelorniveau – vooral binnen de stage – complexe taken in verschillende beroepsoverstijgende situaties. Deze toenemende complexiteit heeft het panel expliciet aangetroffen in de leerdoelen van de verschillende modules over de verschillende jaren, uitmondend in de eisen die de opleiding stelt aan de te bereiken kwalificaties in de vierdejaarsstage. Deze reflecteren, naar het oordeel van het panel, zondermeer het hbo-bachelor niveau, c.q. het niveau van de beginnende beroepsbeoefenaar.

Internationalisering en onderzoek

Het profiel van de opleiding bevat geen rechtstreekse verwijzing naar het beheersen van competenties in een internationale context. In een aantal programmaonderdelen, bijvoorbeeld de module 'European Journalism and Public Opinion', komt deze internationale context van competentiebeheersing wel degelijk aan de orde, zodat met de eindkwalificaties van de opleiding tevens een internationale oriëntatie wordt geïmpliceerd. Een expliciete verwijzing naar deze internationale dimensie in de eindcompetenties zou derhalve op zijn plaats zijn.

Het interpreteren en uitvoeren van onderzoek is opgenomen in de vierde competentie (informatie verzamelen met nieuwsgaringstechnieken en methoden van research), maar de formulering is sterk gericht op het uitvoeren van journalistiek onderzoek en minder op het generieke vermogen van veel hbo-bachelors om praktijkgericht onderzoek te kunnen uitvoeren. Aangezien de opleiding ervoor gekozen heeft om in het kader van het afstuderen de studenten praktijkgericht onderzoek te laten verrichten (zie de standaarden 2 en 3), zouden de eindkwalificaties van de opleiding naar het oordeel van het panel op dit punt een aanscherping verdienen.

Contacten met het werkveld

De validatie van het opleidingsprofiel en eventuele herijking ervan gebeurt gelaagd.

- Op macroniveau (internationaal) gebeurt dat in EJTA-verband⁷. Hiermee borgt de opleiding dat zij aansluit bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.
- Op mesoniveau vindt toetsing plaats binnen de overlegstructuur van de vier Nederlandse Journalistiek opleidingen (TUZE) en tijdens de 2-jaarlijkse 'Nijenrode-conferentie' (relatie werkgevers – opleidingen).
- Op microniveau vindt toetsing plaats via werkgeversonderzoek en onderzoek onder alumni, en via contact met de beroepenveldcommissie (BVC). Het auditteam heeft, zowel op basis van verslagen van BVC-vergaderingen als op basis van de tijdens de audit gevoerde gesprekken met leden van de BVC, vastgesteld dat dit gremium een belangrijke rol speelt in de opleiding en dat er daadwerkelijk sprake is van een vruchtbare en dynamische wisselwerking.

⁷ EJTA = *European Journalism Training Association*

Weging en Oordeel: voldoende

Het competentieprofiel van de opleiding is dekkend voor de inhoud en reikwijdte van het beroep en bevat het spectrum van eindcompetenties dat van een afgestudeerde journalist op hbo-bachelorniveau verwacht mag worden.

Het opnemen van twee afstudeervarianten, met toegespitste opleidingscompetenties, die weliswaar journalistiek aanverwant zijn, maar beter aansluiten bij het profiel van een bachelor Communicatie, maakt het totale profiel van de opleiding enigszins ondoorzichtig. De keuze om vanaf september 2011 weer een eenduidig opleidingsprofiel te gaan hanteren waarop uitsluitend de bachelorgraad 'Journalism' wordt verleend, vindt het panel verstandig. Daarmee wordt (opnieuw) een heldere keuze gemaakt voor 'serieuze' journalistiek en de hierbij horende klassieke en eigentijdse journalistieke kwalificaties.

Het competentieprofiel biedt nog ruimte voor het formuleren van accenten op het gebied van internationalisering en onderzoek, temeer daar deze elementen nadrukkelijk wel zijn opgenomen en uitgewerkt in het programma.

De opleiding heeft een gedegen validatie uitgevoerd van haar opleidingsprofiel en onderhoudt vruchtbare contacten met het werkveld. Door regelmatig overleg met andere opleiders en het werkveld – in nationaal en internationaal verband – zorgt de opleiding ervoor dat de eindkwalificaties actueel zijn en blijven.

Met deze afwegingen komt het auditteam voor Standaard 1 tot het oordeel 'voldoende'.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Programma

Structuur, vorm en inhoud van het programma⁸

De opleiding wordt in een reguliere voltijdse variant en een zogenaamde theoretische leerroute (3 jaar) aangeboden. Daarnaast is er ook een deeltijdse variant.

Tot maart 2011 konden studenten uit het 'oude leerplan' 1997-2003 onder bepaalde voorwaarden afstuderen door middel van een competentiegerichte opdracht. Deze 'alternatieve route', die ten tijde van de audit dus niet meer bestond, had de opleiding ingevoerd om langstudeerders alsnog in de gelegenheid te stellen hun diploma te behalen.

Dit afstudeertraject maakt geen onderdeel uit van deze accreditatierapportage, maar is – in opdracht van de NVAO – in een parallelle audit beoordeeld. Hierover heeft de auditcommissie separaat gerapporteerd.

De Bacheloropleiding (240 EC) is georganiseerd in een structuur met een major en meerdere minoren. De major bestaat uit 180 EC en is verplicht voor alle studenten. Binnen de major bestaat, na het tweede studiejaar, de mogelijkheid te differentiëren tussen Crossmediale journalistiek, Mediaproductie of Verhalen. De hbo-bacheloropleiding wordt gecompleteerd met 2 minoren naar keuze van elk 30 EC. Dit programma geldt, behoudens een beperktere keuze uit minoren voor de deeltijdse opleiding, zowel voor de voltijdse als de deeltijdse variant.

Het programma is opgebouwd langs vier leerlijnen:

- De conceptuele leerlijn, waarin feitelijke en begripsmatige kennis wordt aangebracht;
- De vaardighedenleerlijn, waarin de student zich praktische journalistieke vaardigheden eigen maakt;
- De persoonlijke ontwikkelingslijn, die is gericht op de sociale, persoonlijke en professionele ontwikkeling van de student, en
- De integratielijn, waarin kennis, vaardigheden en de eigen ontwikkeling van de studenten samenkomen.

In de eerste twee jaar van de opleiding werken studenten wekelijks in practica. Hier worden in redactieverband journalistieke producten vervaardigd. Het verwerven van kennis en vaardigheden op het gebied van nieuws en achtergronden staat hierbij centraal. In het flankerend onderwijs wordt aandacht besteed aan vaardigheden als samenvatten, publiekgericht schrijven, mondelinge taalvaardigheid en argumenteren. Deze vaardigheden worden vervolgens integraal toegepast in de practica. In het eerste en tweedejaars curriculum zijn maatschappijvakken opgenomen, waaruit de onderwerpskeuze voortvloeit die de studenten gebruiken in hun practica. Deze horizontale samenhang is, met name in de 'onderbouw', zichtbaar en vindt het panel een sterk punt. Doordat de opleiding werkt met gedifferentieerde profielen voor 'Mediaproductie' en 'Verhalen' en de studenten een andere oriëntatie hebben dan een zuiver journalistieke, wordt door hen weliswaar wel een interne programmatische samenhang ervaren, maar geen sterke verticale relatie tussen 'onderbouw' en 'bovenbouw'.

⁸ In bijlage III is een overzicht van het voltijdse en deeltijdse programma van de opleiding opgenomen.

“Voor mij begon de opleiding pas in het derde jaar,” stelde één van de studenten met wie het panel sprak. Deze opmerking kreeg bijval van andere studenten.

Het panel heeft signaleerd dat studenten die op voorhand al kiezen voor de differentiaties Mediaproductie en Verhalen, in de eerste twee jaren van hun studie ten aanzien van de ‘serieuze en gedegen journalistieke component’ zich in de opleiding minder thuisvoelen. Het lijkt erop dat zij binnen een communicatieopleiding beter tot hun recht zouden zijn gekomen. Het panel vindt dit een serieus aandachtspunt, dat ook al is geadresseerd bij standaard 1 en dat inmiddels geleid heeft tot correctieve maatregelen in het curriculum dat de opleiding sinds september 2011 versneld invoert. Het panel kan zich hierin vinden.

Na het tweede jaar volgt de student een meer geïndividualiseerd programma: uitgangspunt is dan het Persoonlijk Activiteitenplan, waarin studenten hun studieroute bepalen en zich kunnen toeleunen op één van de drie differentiaties. Deze worden in projectvorm aangeboden.

De derdejaars practica bereiden studenten vooral voor op de eerste stage in het vierde jaar, terwijl het vierde jaar geheel in het teken staat van de beroepspraktijk met de stage, eventueel een tweede stage en het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek. Profilering gebeurt door een keuze uit meerdere minoren (RTV journalistiek, Tijdschriftjournalistiek, Ontwikkelingsjournalistiek, European News, buitenlandstudie of een tweede stage), dan wel een nog niet eerder gekozen differentiatie: Crossmediale Journalistiek, Verhalen of Mediaproductie.

In de *deeltijdopleiding* wordt vrijwel dezelfde structuur en onderwijsinhoud aangeboden, met dien verstande dat de student minder keuzemogelijkheid heeft om zijn programma individueel in te kleuren. In de deeltijdstudie richt het onderwijs zich op crossmediale journalistiek, onderzoeksjournalistiek en storytelling. Bovendien kan de student zijn stage temporiseren, om deze te combineren met een baan.

Door de vergelijkbare structuur en onderwijsinhouden kunnen studenten in beide richtingen switchen tussen voltijds en deeltijds onderwijs.

De *theoretische leerroute* is vooral bestemd voor studenten met een VWO-achtergrond die willen doorstromen naar de Master Journalistiek van de Vrije Universiteit.

Het programma bevat, naast het reguliere programma van de eerste twee jaar, extra vakken die zich richten op theoretische verdieping, inclusief het pre-masterprogramma van 30 EC dat aan de Vrije Universiteit wordt gevolgd en bevat in de eerste twee jaren een versnelling in de maatschappijvakken. Uitgangspunt is dat studenten dit programma in drie jaar afronden. Dit biedt hen de mogelijkheid in vier jaar een Bachelor en een WO-Master te behalen.

JHW giet haar onderwijs primair in de vorm van practica. Daarin ontwikkelen studenten met een afnemende graad van begeleiding journalistieke producten en verwerven zij hun journalistieke competenties, zowel binnen als buiten de schoolmuren. In aanpalende *hoor- en werkcolleges* worden ondersteunende vaardigheden aangeboden, bij de maatschappijvakken zijn *instructiecolleges* gangbaar. Het panel vindt dit geëigende werkvormen voor een hbo-bachelor Journalistiek.

Studenten die de deeltijdopleiding volgen, vinden het jammer dat zij relatief weinig differentiatiemogelijkheden hebben, maar hebben begrip voor de organisatorische complicaties die dit in een deeltijdse opleiding kan hebben. Over de structuur, vorm en inhoud van hun programma toonden zij zich tijdens de audit zeer tevreden.

Competentiegericht

De opleiding JHW is gericht op de student en zijn competentieontwikkeling. Deze competenties zijn bepalend voor de inhoud van het programma. De student doorloopt in zijn competentieontwikkeling drie niveaus (zie ook standaard 1). Deze competentieniveaus heeft de opleiding beschreven in haar opleidingsplan en daarbij aangegeven in welk onderdeel van de opleiding de competenties (1 t/m 10) op de tussenniveaus worden gerealiseerd en binnen welke majorfase ze op het eindniveau (hbo-bachelor) worden afgerond. Uit dit overzicht (matrix) blijkt dat alle tien de beroepscompetenties binnen de major ook daadwerkelijk op het eindniveau (moeten) worden behaald.

Het panel heeft vastgesteld dat de beoogde leerdoelen uit de modulebeschrijvingen in de verschillende Studiewijzers aansluiten op de niveaubeschrijvingen en dat de geformuleerde leerdoelen goed aansluiten op de te realiseren eindkwalificaties/ eindcompetenties.

De samenhang hiertussen vindt het panel derhalve op orde. Een oordeel dat tijdens de audit bevestigd wordt door de studenten: ook zij ervaren in het programma een goede samenhang tussen de inhoud en doelen van de modules en de eindkwalificaties.

Wel merkt het panel op dat de aanwezigheid van een gedetailleerd en integraal overzicht van de competenties en de niveaus waarop deze in de verschillende modules worden behaald – bijvoorbeeld in de vorm van een competentiekaart, zoals deze elders wel in zwang is – aan studenten (nog) meer transparantie en houvast zou kunnen bieden bij het ontwikkelen van hun competenties.

Het auditteam is van mening dat de opleiding een goede invulling geeft aan het competentiegericht leren. De toetsing, met name in de eerste twee jaar, is daarop duidelijk afgestemd: in de integratieve leerlijn worden competenties binnen het practicum met een assessment getoetst. Dit gebeurt op basis van een portfolio met beroepsproducten, de reflectie op het journalistiek handelen en verslagen van tussentijdse feedback van docenten en studenten. Vaardigheden worden veelvuldig formatief getoetst en van feedback voorzien. De summatieve toetsing van vaardigheden gebeurt aan de hand van een 'vaardigheidstentamen', soms individueel, soms in teamverband, waarin de student moet tonen dat hij de te beoordelen vaardigheid beheerst; dit type tentamen wordt altijd voorzien van een dossier waarin de student individuele vaardigheidsoopdrachten ter beoordeling aanbiedt. De dossiers die het panel tijdens de audit heeft ingezien, waren van een behoorlijk niveau. In het derde en vierde jaar kan de toetsing naar het oordeel van het panel echter nog verbeteren (zie Standaard 3).

Verbinding met beroepspraktijk en actualiteit

De relatie met de beroepspraktijk en de verbinding met actuele ontwikkelingen geeft de opleiding binnen het programma ondermeer als volgt vorm:

- In het eerste jaar heeft de opleiding, op verzoek van studenten, werkveldoriëntaties ingevoerd. Studenten geven tijdens de audit daarvan voorbeelden: zij bezochten ondermeer de Wereldomroep en hadden een interview met de adjunct-hoofdredacteur van een landelijk dagblad.
- Tijdens het tweede jaar verricht de student nog in beperkte mate activiteiten in het werkveld. Er worden bijdragen geleverd aan websites, krantenredacties en (lokale) omroepen. De opleiding heeft in het studiejaar deze activiteit verder geformaliseerd door de studenten in het tweede jaar structureel als freelancers journalistieke producten te laten aanbieden bij lokale nieuwsmedia.
- In het derde, maar vooral in het vierde jaar wordt de student 'ondergedompeld' in de beroepspraktijk: er worden op locatie, vaak voor bestaande lokale/regionale media, audio- en videoproducties vervaardigd en geschreven bijdragen geleverd aan een eigen website voor wijkbewoners (www.zwolsnieuws.nl). Studenten die kiezen voor de differentiatie Mediaproducties produceren zelfstandig een tv-show, een bedrijfsfilm of een educatieve site: deze producten worden voor externe opdrachtgevers geproduceerd, waarbij zij zelf het budget moeten beheren.

- In het vierde jaar wordt een geheel trimester in de beroepspraktijk stagegelopen en bestaat de mogelijkheid om nog een tweede aanvullende stage te doen. Naar aanleiding van de eerste stage detecteren studenten een vraagstuk dat op hun stageplaats speelt en voeren zij hiernaar een onderzoek uit.
- De docenten zijn voor het merendeel afkomstig uit de beroepspraktijk en onderhouden daarmee nog steeds intensieve relaties, zo is het panel tijdens de audit gebleken. Dit zorgt ervoor dat actuele ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld 'cross-medialiteit', 'commercialiseringstendensen in de publieke media' en 'de journalist als zelfstandig ondernemer' hun weg vinden in het curriculum.
- De in de opleiding gebruikte literatuur bevat de standaardwerken die voor een hbo-opleiding journalistiek relevant zijn: het panel vindt de verplichte literatuur inhoudelijk van niveau en actueel qua inhoud.
- De opleiding heeft een poule van gastdocenten beschikbaar, waaruit zij geregeld put voor gastcolleges. Leden uit de werkveldcommissie bevestigden ook als zodanig in de opleiding op te treden.
- De lector Media & Civil Society van de opleiding Journalistiek van Windesheim speelt een belangrijke rol in het trendonderzoek dat de vier opleidingen Journalistiek in TUZE-verband hebben laten uitvoeren (Zie ook standaard 1). De uitkomsten van dit onderzoek leveren een bijdrage aan de actualisering van het beroeps- en opleidingsprofiel.

Het panel vindt de relatie die de opleiding onderhoudt met de beroepspraktijk in omvang en kwaliteit voldoende. Wel bepleitten verschillende studenten tijdens de audit een vroegtijdiger contact van de studenten met het werkveld. De opleiding, zo is het panel gebleken, heeft dit inmiddels onderkend en om die reden al werkveldoriëntaties in het eerste jaar geïntroduceerd. Zij is voornemens om in het nieuwe leerplan 2013 deze vroegtijdige werkveldoriëntatie en voorbereiding op de beroepsloopbaan verder te versterken. Het panel is hier positief over.

Een tweede opmerking betreft de aandacht van de opleiding voor het zelfstandig ondernemerschap (de journalist als freelancer). Naar het oordeel van het panel is dit een thema dat al langere tijd in het werkveld speelt: het aantal freelance werkende journalisten groeit in het kader van de flexibilisering van de arbeidsmarkt exponentieel. Dit onderwerp wordt nu nog in de vorm van een gastcollege aangeboden, maar zou – naar het oordeel van het panel – een meer structurele plaats in het curriculum verdienen, bij voorkeur gekoppeld aan de studiebegeleiding (zie ook onder 'Studiebegeleiding').

Onderzoek

In het programma wordt aandacht besteed aan het uitvoeren van onderzoek:

Enerzijds wordt het doen van journalistieke research gedurende veertien weken in het tweede semester van het eerste jaar behandeld en geoefend, anderzijds komt ook het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek aan de orde. Behandeld worden o.a.: hoe maak je een onderzoeksofzet?, hoe voer je kwantitatief onderzoek uit? En hoe verricht je een literatuuronderzoek?

Bij het verrichten van journalistiek onderzoek leert de student het raadplegen van de juiste bronnen. Daarbij komt aan de orde hoe hij als journalist aan de juiste informatie komt, hoe hij die informatie beoordeelt en hoe hij snel en efficiënt informatie kan opzoeken en beoordelen op bruikbaarheid en betrouwbaarheid. Ten aanzien van praktijkgericht onderzoek leert de student hoe een onderzoek voor te bereiden en een onderzoeksplan op te stellen. Er wordt geoefend met het formuleren van centrale vragen en deelvragen en zowel de enquête als het literatuuronderzoek worden als onderzoeksmethode behandeld.

In het tweede semester van het tweede jaar leren studenten hoe ze onderzoek kunnen verrichten en gebruiken in de journalistieke praktijk. Gedurende een periode van veertien weken maken studenten kennis met strategieën, opvattingen en kwaliteitscriteria van onderzoek. Ook leren studenten zelfstandig een eenvoudig onderzoek uit te voeren.

In het vierde jaar, in aansluiting op de stage, verricht iedere student onderzoek naar een vraagstuk dat speelt bij de organisatie waar hij stage heeft gelopen en/of elders in de bedrijfstak. De opzet en uitvoering van het onderzoek moet conform de methode(n) die daarvoor in de onderbouw van de opleiding zijn aangebracht, worden uitgevoerd. Inhoudelijk dient het praktijkonderzoek bij voorkeur te gaan over praktijkvraagstukken die raken aan één van de thema's 'publiekgerichtheid', 'contextualiteit' of 'multimedialiteit'.

Hoewel de feitelijke beschrijving in de documentatie (studiewijzers eerste en tweede jaar en leidraad praktijkonderzoek vierde jaar) een onderzoekslijn in het programma suggereert, wordt dit door studenten als zodanig niet herkend. Studenten gaven tijdens de audit aan dat zij in het eerste en tweede jaar weliswaar wel aan onderzoek hebben gedaan, maar dat dit in de aanloop naar de stage weer geheel is weggezaakt. De verbinding tussen wat er aan onderzoek in de context van de vierdejaarsstage moet worden uitgevoerd en de aandacht die onderzoek in de eerste twee jaren binnen de opleiding krijgt, wordt door de studenten niet logischerwijs gemaakt.

De documentatie 'Leidraad Praktijkonderzoek' is op onderdelen zodanig opgesteld dat het lijkt of studenten voor het eerst met praktijkonderzoek in aanraking komen: de leidraad bevat bijvoorbeeld nog informatie over het opstellen van een onderzoeksplan en de eisen die gesteld worden aan een onderzoeksverslag.

Naar het oordeel van het panel zijn de ingrediënten voor het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek wel in het curriculum aanwezig, maar slaagt de opleiding er nog onvoldoende in om het doen van journalistiek onderzoek op een vanzelfsprekende manier te verbinden met het interpreteren en zelf uitvoeren van praktijkgericht onderzoek, alsook het systematisch ontwikkelen van een onderzoekende houding bij de studenten. Het ligt voor de hand dat de lector en kenniskringleden hierin een betekenisvolle rol krijgen.

Het feit dat er nog geen sprake is van een goed verankerde, *doorlopende* onderzoekslijn met een sterke uitzaaiing naar alle relevante vakken en practica, is naar het oordeel van het panel ook bepalend voor het gerealiseerde niveau van het praktijkonderzoek aan het einde van de opleiding (zie Standaard 3).

Tot slot is het panel van oordeel dat de onderzoeksliteratuur die nu uitsluitend voor de zogenaamde theoretische leerroute gebruikt wordt, standaard voor en door alle studenten van de opleiding gebruikt zou moeten worden, met mogelijk een zeker onderscheid in de mate van diepgang voor de theoretische route en de reguliere route.

De internationale en interculturele dimensie

In verschillende programmaonderdelen is een internationale oriëntatie verweven in de lesstof. Voorbeelden daarvan zijn:

- De modules multiculturalisme, waar de voornaamste naoorlogse migratiestromen worden behandeld, het functioneren van migranten binnen het Nederlandse onderwijssysteem en op de Nederlandse arbeidsmarkt, het overheidsbeleid met betrekking tot migranten, visies in de Nederlandse multiculturele samenleving en enkele aspecten van de complexe relatie tussen de islam en politiek activisme.
- In de module 'Mondelinge Taalvaardigheid' wordt gewerkt aan het begrijpen van de essentie van Engelstalige nieuwsitems, interviews en speeches en wordt studenten geleerd binnen een journalistieke context in het Engels te communiceren (referentieniveau: IELTS 7.0)
- In de politieke modules wordt ondermeer breed aandacht besteed aan het ontstaan en de ontwikkeling van democratieën en de invloed van belangrijke denkers hierop. Ook worden de belangrijkste problemen en bedreigingen voor de moderne democratie vanuit een globaal perspectief behandeld;
- De opleiding verzorgt twee Engelstalige minoren Media Production and European News, geheel vanuit een Europees/globaal perspectief;

- De verplichte en aanbevolen literatuur bij de verschillende modules bevat een substantiële hoeveelheid Engelstalige werken.

De opleiding werkt samen in EJTA-verband aan het project 'mobility catalogue', waardoor uitwisseling van studenten tussen een 60-tal journalistieke opleidingen in Europa eenvoudig en efficiënt kan plaatsvinden. Bij de opleiding Journalistiek van de Hogeschool Windesheim maken – in het kader van hun vierdejaars minor – ongeveer 40 studenten per jaar gebruik van deze mogelijkheid. Omgekeerd betekent dit dat ongeveer eenzelfde aantal studenten uit het buitenland bij Windesheim één van de Engelstalige minoren volgt. Ook kunnen studenten bij mediabedrijven in het buitenland stagelopen. Dit gebeurt op beperkte schaal.

De activiteiten die de opleiding in haar programma heeft opgenomen, sluiten aan bij het Beleidsplan Internationalisering dat de School of Media voor haar opleidingen heeft opgesteld. Het panel vindt de internationaliseringsactiviteiten van de opleiding in het kader van een vooral op de Nederlandse markt gerichte hbo-bacheloropleiding voldoende. Studenten toonden zich tijdens de audit weliswaar bewust van de internationale context van de journalistiek (met vooral een Angelsaksische oriëntatie), maar de feitelijke internationalisering lijkt binnen de opleiding meer op het niveau van het lectoraat en het management te gebeuren: de lector verricht in internationaal verband onderzoek en vanuit het management wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de European Journalism Training Association.

Aansluiting, studeerbaarheid en studiebegeleiding

De studenten met wie het panel tijdens de audit sprak, waren doorgaans tevreden over de aansluiting van de opleiding op hun vooropleiding. Ouderejaars studenten die waren ingestroomd vanuit het perspectief dat zij een veredelde communicatie-opleiding zouden gaan volgen vanuit hun voorkeuren voor de differentiaties 'Mediaproductie' of 'Verhalen', stelden dat zij door de opleiding onvoldoende waren voorgelicht over de relatief zware journalistieke basis die zij in de eerste twee jaar moesten doorlopen om uiteindelijk met de profielen van hun eerste keuze aan de slag te gaan.

Het panel kreeg van de huidige eerstejaarsstudenten de indruk dat de opleiding de voorlichting op dit punt inmiddels aanzienlijk heeft verbeterd.

Uit evaluaties blijkt dat studenten weinig problemen hebben met het doorlopen van de opleiding. Met name de benaderbaarheid van de docenten, de structuur van het programma met een goed gespreide studielast en de praktijkgerichtheid van het programma, zijn naar het oordeel van de studenten de factoren die het programma goed studeerbaar maken. De studeerbaarheid van de opleiding wordt door studenten in de HBO-Monitor 2009 op een tienpuntschaal beoordeeld met gemiddeld een 7,4. Dit beeld kreeg het panel tijdens de audit dus bevestigd.

Zowel de voltijdse als de deeltijdse studenten gaven aan ca. 30 uur per week met hun studie bezig te zijn en gedurende de opleiding niet veel tijd te hebben voor allerlei activiteiten buiten de studie om.

Studiebegeleiding

De opleiding heeft een systeem van studieloopbaanbegeleiding, waardoor iedere student gedurende zijn opleiding in zijn ontwikkeling wordt begeleid door een SLB'er. In de eerste twee jaar ligt de nadruk in de begeleiding op de oriëntatie op de opleiding, in de eindfase verschuift dit naar de oriëntatie op het beroepenveld. De opleiding heeft de laatste jaren geïnvesteerd in de professionaliteit van de begeleiders. Uit interne evaluaties blijkt dat de waardering voor SLB onder studenten is gestegen: 72% van de studenten geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over de kwaliteit van de studieloopbaanbegeleiding. Bij de deeltijdstudenten is dit 71%.

Tijdens de audit signaleerden de aanwezige studenten echter dat er sterke verschillen in aanpak tussen individuele SLB'ers bestaat. Ook op het punt van benaderbaarheid. Dit vindt het panel een aandachtspunt voor de kwaliteitsborging van SLB. Ook de inzet van net aangestelde docenten in de rol van SLB'er lijkt het panel een minder gelukkige keuze.

In het kader van SLB zeiden studenten in de laatste fase van hun studie beter voorbereid te willen worden op een toekomst als ZZP'er of freelancer. Dit thema is nu nog niet of slechts zeer beperkt in het programma opgenomen, terwijl in het werkveld het aantal zelfstandig werkende journalisten toeneemt. Uit de HBO-Monitor 2009 blijkt bovendien dat ca. 38% van de uitstromende studenten van de eigen opleiding als zelfstandige de markt opgaat. Het panel ondersteunt derhalve deze wens van de studenten.

Informatievoorziening

Alle relevante studie-informatie is digitaal beschikbaar via het Intranet van Windesheim. Alle studenten, zowel deeltijders als voltijders, zeiden tevreden te zijn over de kwaliteit van de informatievoorziening.

Personeel

Het panel heeft tijdens de audit vastgesteld dat het personeel betrokken, gemotiveerd en kundig is. Een groot deel van het docentenkorps beschikt blijkens de CV's die het panel heeft ingezien over relevante werkervaring en is didactisch onderlegd. Voorts heeft het panel tijdens de audit vastgesteld dat de docenten goed bereikbaar zijn en snel reageren op vragen van studenten. Ook de kwaliteit van het ondersteunend technisch personeel viel het panel in positieve zin op.

Het merendeel van de docenten heeft een wetenschappelijke achtergrond: van de 68 docenten zijn er 49 academisch gevormd. Vier van hen zijn gepromoveerd.

Voor de maatschappijvakken is een academische achtergrond een vanzelfsprekendheid, dat geldt in mindere mate binnen het journalistieke métier: journalistiek masters bestaan pas relatief kort en de meeste journalistiekdocenten hebben het vak vooral in de praktijk geleerd.

Het management van de opleiding stimuleert dan ook dat docenten hun mastertitel behalen en stelt hiervoor ook middelen beschikbaar. Momenteel volgt een aantal docenten een masteropleiding, twee docenten zullen er binnenkort mee starten. Docenten die willen promoveren moeten dat bij voorkeur via het lectoraat van de opleiding Journalistiek doen; zij worden daarin door de opleiding gefaciliteerd.

	2006	2007	2008	2009
Praktijkkennis en - ervaring docenten 2)	6,5	6,6	7,0	7,2
Beschikbaarheid docenten 2)	6,8	6,8	7,0	7,1
Inhoudsdeskundigheid docenten 2)	6,6	6,5	6,9	7,1
Didactische vaardigheden docenten 2)	6,4	6,5	6,7	6,8
Totaalscore kwalificatie-input (range 2-10)	6,6	6,6	6,9	7,0

De opleiding maakt gebruik van gastdocenten (ca. 30) die optreden binnen onderdelen van het programma, om een directe relatie tot de actuele beroepspraktijk te kunnen blijven leggen en om specifieke deskundigheid te kunnen inzetten wanneer deze in het vaste team niet direct voorhanden is.

De waardering van de studenten voor de kwaliteiten van de individuele docenten sluit aan op de uitkomsten van de HBO-Monitor. Deze laat bovendien op een tienpuntschaal een beeld van groeiende tevredenheid zien:

De docenten uit de voltijdse opleiding geven ook les in de deeltijdse variant. De beoordeling van de docenten tussen voltijdse en deeltijdse studenten is gelijk.

Onderwijsvoorzieningen

Voor wat betreft het niveau van de leeromgeving in termen van gebouw en technische voorzieningen kan het panel kort zijn: Windesheim, en daarmee de School of Media, beschikt over een uitstekende ruimtelijke omgeving om optimaal onderwijs te verzorgen in alle denkbare werkvormen.

Niet alleen is het gebouw architectonisch buitengewoon fraai ontworpen (onlangs werd het verkozen door de Bond van Nederlandse Architecten tot Mooiste Gebouw van Nederland), ook is het er prettig vertoeven en is de inrichting zeer functioneel.

Voor wat betreft het niveau van de technische voorzieningen heeft het panel geconstateerd dat er sprake is van 'state-of-the-art' faciliteiten met goed geoutilleerde studio's en apparatuur. De mediatheek bevat een uitgebreide collectie standaardwerken. Ook de computerfaciliteiten met toegang tot het intranet, draadloos internet en digitale bibliotheken zijn zowel kwalitatief als kwantitatief aan de maat.

Het panel is uitermate positief over dit niet onbelangrijke aspect van de leeromgeving.

Weging en oordeel: voldoende

Windesheim heeft vooral voor de student die primair instroomt op de zuivere journalistieke component in de opleiding, een curriculum ontwikkeld dat een goede horizontale samenhang vertoont en – met uitzondering van een doorlopende onderzoekslijn – ook een goede verticale opbouw heeft, met een duidelijk gefaseerde competentiebeheersing in niveaus. Ook de relatie tot de praktijk is zowel via de binnenschoolse practica als (later) in het werkveld, stevig in het programma verdisconteerd. Een directere confrontatie met de beroepspraktijk, al in het eerste studiejaar dient de opleiding verder uit te bouwen; zij heeft hier inmiddels al stappen in gezet.

Voor studenten die kiezen voor Mediaproductie en Verhalen wordt de betekenis van het eerste en tweedejaarsprogramma van hun studie eerst in de tweede fase van hun opleiding duidelijk. De opleiding heeft ten aanzien van de profielen Mediaproductie en Verhalen en de integratie daarvan in het programma per 1 september 2011 correctieve maatregelen genomen, die zullen doorwerken in het nieuwe curriculum dat in 2013 volledig zal zijn ingevoerd. Het panel stemt hiermee in.

Onderzoek moet – mede met het oog op de door de studenten op te leveren onderzoeksrapportage aan het einde van de studie – nog beter in het curriculum verankerd worden. Daar mist het panel de verbinding tussen het tweede en het vierde jaar en ontbreekt een doorlopende onderzoekslijn. Ook een verdere doorwerking van de onderzoeksmodulen in het programma en het ontwikkelen van een onderzoekende houding bij studenten kan de opleiding nog verder versterken. Het ligt voor de hand hierbij de lectoren en leden van de kenniskringen te betrekken.

Met de studenten is het panel positief over de kwaliteit van de docenten: zij beschikken over actuele kennis van het werkveld, zijn didactisch geschoold en zijn betrokken bij de opleiding. De auditoren hebben bovendien vastgesteld dat de opleiding beschikt over een enthousiast en gemotiveerd docentenkorps dat goed geëquipeerd is om de nodige veranderingen in de opleiding tot stand te brengen. Het panel heeft waardering voor de investering die de hogeschool verricht in de verdere professionalisering van het personeel.

De opleiding beschikt over een 'state-of-the-art' fysieke leeromgeving met hoogwaardige technische faciliteiten.

Op grond van deze overwegingen beoordeelt het panel Standaard 2 als voldoende.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Toetsing en beoordeling

De opleiding heeft haar toetsbeleid beschreven in het Toetsbeleidsplan Journalistiek. De opleiding kiest voor een breed scala van toetsen die aansluiten bij de te toetsen leerdoelen. Voor het toetsen van kennis worden schriftelijke tentamens ingezet, zowel met meerkeuzevragen als open vragen en cases, terwijl voor het toetsen van vaardigheden studenten dossiers dienen aan te leggen op basis waarvan assessments plaatsvinden. De integrale competentietoetsing gebeurt aan de hand van een persoonlijk ontwikkelingsplan, een productportfolio en de reflectie van de student op zijn persoonlijke ontwikkeling.

Voor iedere onderwijseenheid heeft de opleiding een toetsplan uitgewerkt, waarin een relatie van de te toetsen leerdoelen met de eindkwalificaties is opgenomen, alsook de te hanteren toetsvormen, de omvang van de toetsing, de cesuur en het formatieve of summatieve karakter van de toets. Voor de inhoud en spreiding van vragen is voor iedere toets een toetsmatrijs opgesteld en een beoordelingsformulier met beoordelingscriteria die zijn terug te voeren op de leerdoelen.

In de documentatie voor de studenten, zoals de module- en studiewijzers worden de gekozen toetsvorm en de toetscriteria toegelicht. De studenten met wie het panel sprak waren tevreden over de wijze waarop de opleiding toetst en beoordeelt.

In het toetsbeleidsplan zijn voor 'onderbouw' en 'bovenbouw' per leerlijn de te hanteren toetsvormen schematisch als volgt weergegeven.

Jaar 1 en 2

leerlijnen	Onderwijsonderdelen	Leerdoelen	Toetsvorm
Conceptuele leerlijn	Economie Politiek Cultuur Journalistiek Communicatie-wetenschap	<ul style="list-style-type: none">▪ Kennis▪ Cognitieve vaardigheden, reproductief en productief	<ul style="list-style-type: none">▪ Tentamen▪ Dossier
Vaardighedenlijn	Journalistiek Taalonderwijs Onderzoek	<ul style="list-style-type: none">▪ Kennis▪ Cognitieve vaardigheden, reproductief en productief	<ul style="list-style-type: none">▪ Tentamen▪ Dossier
Persoonlijke leerlijn	Journalistiek practicum	<ul style="list-style-type: none">▪ Reactieve en interactieve vaardigheden	Competentietoetsing met behulp van: Persoonlijk Ontwikkelingsplan
Integratieve leerlijn	Journalistiek practicum	<ul style="list-style-type: none">▪ Cognitieve vaardigheden, reproductief en productief	<ul style="list-style-type: none">▪ Productportfolio▪ Ontwikkelingsdossier

Jaar 3 en 4

leerlijnen	Onderwijsonderdelen	Leerdoelen	Toetsvorm
Conceptuele leerlijn	Economie Politiek Cultuur Onderzoek Communicatieweten- schap Journalistiek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis ▪ Cognitieve vaardig- heden, reproductief en productief 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dossier ▪ Tentamen
Vaardighedenlijn	Taalonderwijs Toegepast Onderzoek Specialisatie-modulen Minoren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis ▪ Cognitieve vaardig- heden, reproductief en productief 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dossier
Persoonlijke leerlijn	Practicum	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reactieve en interactieve vaardigheden 	Competentietoetsing met behulp van: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Persoonlijk Activiteitenplan ▪ Productportfolio
Integratieve leerlijn	Minoren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cognitieve vaardig- heden, reproductief en productie 	

Het panel heeft tijdens de audit van iedere toetsvorm meerdere, door studenten gemaakte en door docenten beoordeelde toetsen ingezien. De toetsen vond het panel van het juiste niveau, de beoordeling ervan was transparant, correct en zorgvuldig. De beoordelingsformulieren bevatte zinvolle, soms zeer uitgebreide, inhoudelijke op- en aanmerkingen van de correctoren. Deze kwaliteit viel vooral op in de toetsen uit het eerste en tweede jaar. In de bovenbouw, en dan met name ten aanzien van de 'eindproducten', plaatst het panel kanttekeningen bij de gebrekkige transparantie in de beoordeling.

Uit de gesprekken die het panel met de examencommissie heeft gevoerd, zowel op 11 mei 2011 als op 5 oktober 2011, is gebleken dat de examencommissie een uitermate actieve rol heeft vervuld bij de ontwikkeling en uitvoering van de toetsing in de eerste twee jaar van de opleiding. Zij had dezelfde ontwikkelingsslag ten tijde van de audit echter nog niet kunnen doorvoeren in de bovenbouw van de opleiding. "Er is bewust voor gekozen om aan de onderkant van het gebouw de toetsing en beoordeling aan te scherpen en daarna pas de bovenbouw onder handen te nemen," aldus de voorzitter van de examencommissie tijdens de audit. Dit verschil tussen onder- en bovenbouw werd nog eens extra evident bij de beoordeling van de stage- en onderzoeksproducten uit het vierde jaar (zie hierna).

Zowel de examencommissie als de toetscommissie van de opleiding zullen – in lijn met de Wet Versterking Besturing – nog verder moeten groeien in hun rol. Het panel heeft hier hoge verwachtingen van, gelet op de zorgvuldig uitgevoerde toetsing in de eerste twee jaren van de opleiding, waarbij de examencommissie zich duidelijk 'in control' toont. De beoordelingssystematiek bij het afstuderen dient op eenzelfde wijze transparant en traceerbaar gemaakt te worden. Dit was bij de werkstukken die het panel in het kader van deze rapportage heeft beoordeeld niet het geval (zie hierna).

Wel heeft het panel voorafgaand aan en tijdens de audit op 5 oktober 2011 een aantal verbeterde beoordelingsformulieren gezien, die de beoordelaars tot een goede motivering van hun oordeel aanzetten. Het is het panel gebleken dat de examencommissie hierbij nadrukkelijk is betrokken. Het panel oordeelt hier positief over.

De examencommissie zal, naar het oordeel van het panel, in haar 'nieuwe' rol, nog beter dan nu het geval is, zich een eigenstandig beeld moeten vormen van zowel de borging van het eindniveau (proces) als het gerealiseerde niveau (inhoud) zelf.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

De opleiding kent als zodanig geen formeel 'eindassessment'. Sommige eindkwalificaties worden al in het derde jaar op het hoogste niveau gerealiseerd, zo blijkt ook uit het competentie-beheersingsoverzicht dat de opleiding heeft opgenomen in haar opleidingsplan. De stage en het onderzoek in het vierde studiejaar worden door de opleiding dan ook beschouwd als één van de onderdelen van het totale afstudeerdossier ('dossioma') en niet zozeer als het finale afstudeerassessment, waarin bepaald wordt of de student de beoogde eindkwalificaties ook daadwerkelijk heeft gehaald.

In discussie met de opleiding heeft het panel echter wel vastgesteld dat van de producten die voortkomen uit de vierdejaarsstage (stageverslag/reflectie) en het praktijkonderzoek (onderzoeksrapportage) op zichzelf wel het hbo-bachelorniveau dienen te reflecteren. Op deze wijze heeft het panel dan ook naar de werkstukken gekeken.

Steekproef

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van de opleiding een overzichtslijst van alle door de studenten aan het einde van hun studie opgeleverde werkstukken over de afgelopen twee jaar: 127 daarvan waren onder het curriculum 2004 opgeleverd, een 28-tal werkstukken waren nog geproduceerd op basis van het leerplan 1998 - 2003.

Uit de lijst heeft het panel in totaal 17 werkstukken geselecteerd, aselekt en gestratificeerd, en bij de opleiding opgevraagd. Vijf van deze werkstukken waren uit het oude leerplan; twee daarvan kon de opleiding niet leveren, omdat het materiaal niet meer beschikbaar was. In totaal zijn door het panel dus 15 werkstukken voorafgaand aan de audit beoordeeld.

Twee wijzen van afstuderen: oude en nieuwe leerplan

In het oude leerplan liepen de studenten in het vierde jaar verplicht twee stages en produceerden zij een eindwerkstuk (20EC) dat bestond uit twee componenten: een *portfolio* waarin opgenomen de journalistieke producten die de student in het werkveld had vervaardigd en een *reflectiewerkstuk* in de vorm van een essay, waarin de student aantoonde over een beargumenteerde opvatting te beschikken ten aanzien van een actueel thema in het journalistieke werkveld. Productie en reflectie samen leverden de input voor een examengesprek waarin de student aan twee docenten verantwoording diende af te leggen over het ingeleverde werk.

Ten tijde van de audit konden de studenten niet meer binnen dit oude leerplan afstuderen. Het panel heeft de werkstukken uit het oude leerplan wel bestudeerd en beoordeeld, maar zich in zijn oordeel – binnen het kader van deze rapportage – gebaseerd op de werkstukken uit het vigerende curriculum 2004.

In het leerplan 2004 wordt de major (180EC) afgesloten met een stage waarin de student de vereiste kennis, vaardigheden en houding moet toepassen in een professionele praktijksetting. Naast algemene leerdoelen formuleert de student ook een vijftal persoonlijke leerdoelen gericht op het wegwerken van minder sterke of juist het uitbouwen van potentiële sterke punten. Naar aanleiding van de *stage* (20EC) levert de student een *stageverslag*, waarin hij zowel reflecteert op het medium als op het eigen functioneren.

Aansluitend aan deze stage start de student een *onderzoeksopdracht* (10EC), die een onderzoek naar een praktijkvraagstuk behelst. Dit voert hij bij voorkeur ook uit op de stageplek en dient ertoe te leiden dat het vraagstuk dichter bij een oplossing wordt gebracht. De opdracht resulteert in een onderzoeksverslag.

Op basis van dit onderzoeksverslag voeren twee docenten met de student een eindgesprek. In het eindoordeel wegen zowel *verslag* als *gesprek* mee.

Oordeel van het panel

Van de twaalf werkstukken die studenten onder het nieuwe curriculum hadden opgeleverd beoordeelden de panelleden een drietal als duidelijk onvoldoende (geen hbo-niveau), terwijl de opleiding deze met een voldoende had gehonoreerd. Dit betekende dat het panel, volgens de richtlijnen van de NVAO, het aantal te beoordelen werkstukken heeft opgeschaald. In aanvulling op de initieel beoordeelde 12 werkstukken heeft het panel er nog eens 11 uit het nieuwe curriculum opgevraagd en beoordeeld. Het oordeel over deze werkstukken bleek nog ernstiger: van de elf werkstukken beoordeelde het panel er acht (8) met een onvoldoende. Een overzichtsjijst van de door het panel beoordeelde werkstukken is opgenomen in de bijlage V.

Over de gehele linie (alle werkstukken) had het panel moeite met de gebrekkige transparantie in de beoordeling van de beoordelaars: op de bijgeleverde beoordelingsformulieren waren oordelen uitermate summier weergegeven, vaak uitsluitend door het aankruisen van keuzeopties, die niet verder worden gemotiveerd of inhoudelijk worden beargumenteerd. Het is duidelijk dat de opleiding op dit punt nog een forse slag te maken heeft (zie ook 'toetsing en beoordeling').

De reflecties die de studenten naar aanleiding van hun stage leveren, en die deel uitmaken van het stageverslag (het panel vindt de reflecties een essentieel onderdeel van de stage), zijn over het algemeen zeer summier. Studenten beschrijven vaak in algemene termen wat ze denken geleerd te hebben op bepaalde vlakken. Slechts in enkele gevallen worden reflecties concreter in termen van hoe producties tot stand zijn gekomen, hoe er is gewerkt, tegen welke problemen de student aanliep en wat hij of zij daarvan heeft geleerd. Waar dit niet gebeurt, worden reflectieverslagen door de opleiding toch al snel als voldoende beoordeeld. Of en met welke kwaliteit daarop is doorgevraagd tijdens het eindgesprek wordt uit de uiterst summier verslaglegging niet duidelijk.

Niet altijd zijn de door de studenten tijdens hun stage geproduceerde (journalistieke) producten traceerbaar en in enkele gevallen zijn zij van een vluchtig, oppervlakkig karakter. Hier wreekt zich, naar het oordeel van het panel, dat studenten met de differentiaties 'Mediaproductie' en 'Verhalen' soms ook in een stagecontext werken, waarin deze oppervlakkige, meer commerciële benadering ook usance is. Dat levert soms producties op die nauwelijks tot de serieuze journalistiek gerekend kunnen worden.

De onderzoeksverslagen die het panel heeft ingezien, vindt het over het algemeen rommelig, ongestructureerd en niet erg goed gedocumenteerd. Zij voldoen te vaak niet aan de criteria van een professioneel verslag. Dat betreft met name de indeling, structuur, opbouw, toon, onderbouwing en methodologie.

In sommige gevallen lopen literatuuroverzichten en het eigen empirisch onderzoek door elkaar. Bij de probleemstellingen wordt geregeld niet goed duidelijk welk praktijkprobleem het onderzoek precies moet oplossen: te weinig zijn de studenten nog in staat om een probleem in de journalistieke praktijk te detecteren en vervolgens om te zetten naar een onderzoeksvraag. Vaak komt het onderzoeksverslag niet verder dan het introduceren van het onderwerp, het lezen van wat literatuur of artikelen, het interviewen van enkele mensen en dat vervolgens samenvatten.

Dit hangt ook samen met het ontbreken van onderzoeksmethodologie. Soms bestaat deze uit niet meer dan een opsomming van geïnterviewden, waarbij een motivering voor de keuze van de gesprekspartners en de gehanteerde vragenlijst ontbreekt. Ook (een verwijzing naar) literatuur over methoden van onderzoek ontbreekt om de eigen onderzoeksopzet te beargumenteren.

Op grond van deze bevindingen concludeert het panel dat (i) de reflectie van de studenten overwegend nog niet op hbo-niveau gebeurt en (ii) het praktijkonderzoek dat studenten uitvoeren nog onvoldragen is.

Naar aanleiding van de gesprekken die het panel zowel op 11 mei 2011 als – tijdens de hervisitatie – op 5 oktober 2011 met verschillende docent/beoordelaars en de lector heeft gevoerd, stelt het panel vast dat (i) een betere voorbereiding op het doen van praktijkonderzoek (een herkenbare, doorlopende onderzoekslijn in het programma), (ii) een intensievere begeleiding van studenten bij de opzet en uitvoering van hun praktijkonderzoek en (iii) meer synchronisatie tussen beoordelaars en (iv) meer transparantie in de beoordeling noodzakelijk is om het hbo-bachelor afstudeerniveau in de opleiding te borgen. Het is het panel gebleken dat zowel het management, de docenten als de examencommissie van de noodzaak van deze maatregelen zijn doordrongen.

Weging en oordeel: onvoldoende

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding een goed ontwikkeld systeem van toetsen en beoordelen hanteert gedurende de eerste twee jaren van de opleiding. De systematiek van beoordelen moet in termen van transparantie en afstemming tussen beoordelaars voor het derde en vierde jaar nog duidelijk verbeteren. Dit geldt met name de onderzoeken en de stages. Het is het panel gebleken dat de examencommissie zich hiervan bewust is en – nog tijdens het auditproces – verbetermaatregelen in gang heeft gezet.

Zowel de inhoudelijke kwaliteit van de reflecties (binnen de context van de stageverslagen) als het niveau van het geleverde praktijkonderzoek vindt het panel door de bank genomen onvoldoende. De realisatie van het hbo-bachelorniveau in de opleiding vergt naar het oordeel van het panel een sterkere inhoudelijke sturing van de opleiders.

Op grond van deze bevindingen komt het panel voor Standaard 3 tot het oordeel onvoldoende.

5. ALGEMENE CONCLUSIE

Het auditteam beoordeelt de opleiding met een 'onvoldoende'.

Hoewel zij doelstellingen beoogt te realiseren die naar bereik en oriëntatie het hbo-niveau reflecteren en de opleiding deze doelstellingen heeft vertaald naar een samenhangend programma, dat wordt verzorgd door deskundige en gemotiveerde docenten, die dit programma uitvoeren in een inspirerende en goed geoutilleerde leeromgeving, komt het panel toch tot een negatief eindoordeel over de opleiding. Immers, waar het allemaal om draait (de beoogde doelstellingen) wordt niet gehaald: het eindniveau dat de opleiding realiseert en dat ondermeer tot uitdrukking dient te komen in stagereflecties en de onderzoeksrapportages die studenten ter afronding van hun studie opleveren, wordt door de opleiding onvoldoende geborgd. Dit geldt zowel voor de kwaliteit van de beoordelingen als het hbo-niveau van de werkstukken zelf.

Omdat daardoor de opleiding op de zwaarwegende Standaard 3 een onvoldoende behaalt, kan het auditteam niet anders dan ook aan de gehele opleiding een onvoldoende toekennen.

Het panel signaleert dat de opleiding al tijdens het auditproces de nodige verbetermaatregelen heeft ingezet. Deze maatregelen tonen, zo vindt het panel, het vermogen tot aanpassing en verbetering door het management en docentenkorps van de opleiding. Bovendien zijn de uit te voeren reparaties, naar het oordeel van het panel, betrekkelijk overzichtelijk en relatief snel door te voeren: een herstelperiode van één jaar acht het panel dan ook alleszins haalbaar om de opleiding op het gewenste niveau te brengen.

In deze herstelperiode, mits verleend door de NVAO, zal de opleiding maatregelen moeten nemen om de producten die de studenten in de laatste fase van hun studie opleveren op hbo-bachelorniveau te brengen. Het gaat daarbij vooral om de voorbereiding van studenten op en het begeleiden van studenten bij het doen van praktijkgericht onderzoek. Ter verhoging van de betrouwbaarheid is een betere afstemming tussen beoordelende docenten noodzakelijk. Ook is meer transparantie in de beoordeling(sformulieren) een vereiste. Het panel heeft van de laatstgenoemde maatregel al de eerste goede voorbeelden gezien. In hoofdstuk 6 van dit rapport is – ook op dit punt – nog een aantal concrete aanbevelingen opgenomen.

6. AANBEVELINGEN

Parallel aan de audit heeft het auditteam enkele observaties gedaan die het voor de verdere ontwikkeling van de opleiding van belang acht. Deze observaties vertaalt het panel hierna in suggesties en aanbevelingen voor verbetering.

Standaard 1

- Het panel geeft de opleiding in overweging om in de eindkwalificaties van de opleiding de beheersing van de competenties in een internationale context expliciet op te nemen. In het programma is deze oriëntatie namelijk duidelijk aanwezig.
- Eenzelfde overweging geldt het interpreteren en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek, naast het kunnen verrichten van journalistieke research of onderzoeksjournalistiek. Een expliciete verwijzing in de eindcompetenties naar praktijkonderzoek doet recht aan hetgeen de opleiding binnen het programma ook daadwerkelijk beoogt te realiseren.
- Het panel is ingenomen met het feit dat de opleiding de suggestie tijdens de audit in mei 2011 gedaan, om te komen tot een eenduidig profiel dat opleidt voor één bachelor, namelijk die in *journalism*, onmiddellijk heeft opgevolgd met ingang van het studiejaar 2011- 2012. Het verdient aanbeveling om studenten over deze koerswijziging in de voorlichting over de opleiding expliciet te informeren.

Standaard 2

- Het panel beveelt de opleiding aan ook in het derde studiejaar expliciete onderzoeksopdrachten op te nemen om daarmee een doorlopende leerlijn te creëren, die de eerste en tweede fase van de studie met elkaar verbindt. Ook geeft het panel de opleiding in overweging (i) binnen de verschillende modulen en het practicum expliciet aandacht te besteden aan het ontwikkelen en (formatief) beoordelen van de onderzoekende houding bij de student, (ii) de onderzoeksliteratuur die nu uitsluitend voor de zogenaamde theoretische leerroute gebruikt wordt, in te zetten voor alle studenten van de opleiding, met mogelijk een zeker onderscheid in de mate van diepgang voor de theoretische route en de reguliere route, (iii) de lector en eventuele kenniskringleden in de versterking van de doorlopende onderzoekslijn een betekenisvolle rol te geven.
- De theoretische leerroute is nu vooral bestemd voor studenten met een vwo-achtergrond die versneld willen doorstromen naar de Master Journalistiek van de Vrije Universiteit. De opleiding zou ook kunnen overwegen om met deze groep studenten binnen de eigen opleiding 'excellence' na te streven, bijvoorbeeld in de vorm van een Honneurs-programma.
- Het panel beveelt de opleiding aan om – in aansluiting op de ontwikkelingen in het werkveld – al eerder (en ook nadrukkelijker) in het programma voor alle studenten, al dan niet geïntegreerd, een onderdeel op te nemen, waarin aandacht wordt besteed aan het zelfstandig ondernemerschap (freelance/ZZP).
- Studenten die de deeltijdopleiding volgen, vinden het jammer dat zij relatief weinig differentiatiemogelijkheden hebben. Hoewel het panel begrip heeft voor de mogelijke organisatorische (en financiële) implicaties, geeft het de opleiding in overweging nog eens kritisch te kijken naar mogelijkheden voor deeltijdse studenten om meer minors binnen hun programma te volgen.

- De opleiding hanteert in haar opleidingsplan een beknopt overzicht waar en op welk niveau de competenties in het programma worden behaald. Dit overzicht is op zichzelf weinig inzichtelijk voor de studenten. Het panel geeft de opleiding in overweging studenten meer overzicht en inzicht te geven in hoe de competentiebeheersingsniveaus zijn gerelateerd aan de verschillende programmaonderdelen. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een competentiekaart, zoals dit bij andere opleidingen wel gebruikelijk is. Een dergelijk inzicht zou aan studenten meer transparantie en houvast kunnen bieden bij het ontwikkelen van hun competenties.

Standaard 3

- Ter verhoging van de betrouwbaarheid in de toetsing, met name in de laatste fase van de studie, is een betere afstemming tussen beoordelende docenten noodzakelijk. Het panel geeft de opleiding, en meer in het bijzonder de examencommissie, in overweging hiertoe zogenaamde kalibreersessies te organiseren, waarbij docenten elkaars beoordelingen bespreken. De ervaring leert dat met deze methodiek snelle kwaliteitsimpulsen kunnen worden verkregen.
- Ook beveelt het panel de opleiding aan meer transparantie in de beoordeling(sformulieren) aan te brengen, zodat de overwegingen van de beoordelaars bij ieder oordeel inzichtelijk worden. De examencommissie zou voor het gebruik van de formulieren instructies kunnen opstellen.
- Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie een leidende rol op zich heeft genomen bij de aangescherpte toetsing en beoordeling in de eerste fase van de studie. De resultaten daarvan beoordeelt het panel positief. Het panel beveelt de opleiding aan de examencommissie – voor zover dit al niet is gebeurd - zich een eigenstandig beeld te laten vormen van zowel de borging van het eindniveau (proces) als het gerealiseerde niveau zelf (inhoud) en daarop verbetermaatregelen te treffen.
- Het panel beveelt de opleiding aan de instructies voor de reflectieopdracht te verbeteren, zodat dit ook leidt tot een daadwerkelijke reflectie op de stage. Het panel heeft vastgesteld dat studenten er heel verschillende invullingen aan geven en dat dit geen invloed heeft op de beoordeling. Blijkbaar, zo concludeert het panel, is niet duidelijk waar de opdracht precies aan moet voldoen en wat deze inhoudt.
- De opleiding kent als zodanig geen formeel 'eindassessment'. Dit maakt het – zeker voor externe beoordelaars – lastig om te beoordelen waar en of de student wordt beoordeeld op de integrale beheersing van de eindkwalificaties van de opleiding. Het panel geeft de opleiding in overweging een dergelijk eindassessment toch weer in het leven te roepen.

7. BIJLAGEN

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bacheloropleiding Journalistiek Hogeschool Windesheim voltijd/ deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties	Voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	Voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Onvoldoende
Algemene conclusie	Onvoldoende

BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties

Het Beroeps- en Opleidingsprofiel omvat tien competenties die elk zijn opgebouwd uit vijf kwalificaties. Het profiel is vastgesteld door de gezamenlijke hbo-opleidingen voor de Journalistiek in Nederland en na enkele wijzigingen overgenomen door de verenigde Europese opleidingen voor de Journalistiek.

Competentie 1 Reflecteren op de maatschappelijke rol	
1	Betrokken zijn op de samenleving
2	Inzicht hebben in de maatschappelijke rol van de journalistiek
3	Een onderbouwde visie op journalistiek hebben
4	De waarden begrijpen die journalistieke keuzes bepalen
5	Kunnen reflecteren op een toekomstige loopbaan
Competentie 2 Relevante onderwerpen en invalshoeken vinden	
6	De actualiteit kennen
7	De kenmerken van uiteenlopende media kennen
8	De relevantie van een onderwerp voor een doelgroep kunnen bepalen
9	Maatschappelijk debat kunnen bevorderen
10	Nieuwswaardige onderwerpen kunnen ontdekken op basis van diepgaand onderzoek
Competentie 3 Journalistiek werk plannen en organiseren	
11	Een realistisch plan van aanpak kunnen maken
12	Onder tijdsdruk kunnen werken
13	Aan onvoorziene situaties kunnen aanpassen
14	Bijdragen van het publiek kunnen organiseren
15	Binnen budgettaire grenzen kunnen werken
Competentie 4 Snel informatie verzamelen	
16	Een goede algemene ontwikkeling hebben
17	Op een bepaald gebied gespecialiseerde kennis hebben
18	Alle benodigde bronnen effectief kunnen gebruiken
19	Meerdere perspectieven in een verhaal kunnen verwerken
20	Interactie met het publiek willen
Competentie 5 Belangrijke informatie selecteren	
21	Hoofd- van bijzaken kunnen onderscheiden
22	Informatie kunnen selecteren op basis van betrouwbaarheid
23	De geselecteerde informatie kunnen interpreteren
24	De informatieselectie kunnen afstemmen op genre-eisen
25	Bewust zijn van de impact van de informatieselectie op bronnen en publiek
Competentie 6 Informatie op een journalistieke manier structureren	
26	Verschillende vertelstructuren kunnen toepassen
27	Vorm en inhoud kunnen afstemmen
28	Kunnen ordenen op basis van genre-eisen
29	Kunnen ordenen op basis van relevantie
30	Orderingstechnieken van nieuwe media kunnen toepassen
Competentie 7 Informatie in een journalistieke vorm presenteren	
31	Over grote taalvaardigheid beschikken
32	Informatie kunnen presenteren in combinaties van woord, geluid en beeld.
33	De beginselen van vormgeving beheersen

34	Kunnen werken met technische middelen
35	Met gespecialiseerde technici kunnen samenwerken
Competentie 8 Journalistiek werk(wijze) verantwoorden	
36	Een helder beeld hebben van journalistieke kwaliteitseisen
37	Het eigen werk kritisch kunnen beschouwen
38	Kritiek van derden kunnen verwerken
39	Verantwoording nemen voor de gemaakte journalistieke keuzes
40	Verantwoording nemen voor het journalistieke eindproduct
Competentie 9 In een team werken	
41	Sociaal vaardig zijn
42	Betrouwbaar zijn
43	Initiatief tonen
44	Inzicht tonen in eigen sterkten en zwakten
45	Inzicht tonen in samenwerkingsrelaties
Competentie 10 Bewust zijn van de eigen rol in een mediaorganisatie of als freelancer	
46	Ideeën overtuigend kunnen presenteren
47	Rechten en plichten binnen een organisatie kennen
48	Marktomstandigheden kennen
49	Redactioneel beleid kunnen evalueren
50	Praktische aspecten van het freelancen kennen

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

VOLTIJD								
JAAR 1		JAAR 2		JAAR 3		JAAR 4		
Semester 1A	Semester 1B	Semester 2A	Semester 2B	Semester 3A	Semester 3B	Trimester 4A	Trimester 4B	Trimester 4C
Berichtgeving	Verslaggeving	Interview	Context	Differentiatie (CMJ, MP, VH)	Minor 1	Stage 1	Onderzoek Specialisatie	Stage 2 of Minor 2
Samenvatten	Publiekgericht schrijven	Mondelinge taalvaardigheid	Argumenteren					
Mediakaart	Doelgroepen	Engels	Engels					
Cultuur	Onderzoek	Politiek	Onderzoek					
Economie	Politiek	Economie	Cultuur	Communicatie-wetenschap				
SLB	SLB	SLB	SLB					

DEELTIJD									
JAAR 1		JAAR 2		JAAR 3		JAAR 4			
Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2		
Berichtgeving	Verslaggeving	Practicumweek	Interview	Context	Practicumweek	Crossmediale journalistiek	Onderzoeks-journalistiek of Story telling	Stage	Keuzemodul
Samenvatten	Publiekgericht schrijven		Mondelinge taalvaardigheid	Argumenteren					
Mediakaart	Doelgroepen		Kwaliteit Media	Mediaethiek		Publieke opinie	Multi-culturaliteit of Democratie en burgerschap	Onderzoek	
Economie	Politiek		Onderzoek						Cultuur
SLB	SLB		Bronnen	SLB		Agenda setting & Framing			
			SLB	SLB					

BIJLAGE IV Locatiebezoek

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling hbo-bachelor Journalistiek Hogeschool Windesheim

Datum: 11 mei 2011

Tijd	Locatie			Gespreksonderwerpen
08.15 – 08.30	X2.46	Inloop & ontvangst auditteam	Ontvangst door Peter Karstel en Corrie Eriks	
08.30 – 09.30	X2.50	Intern overleg auditteam		
09.30 – 10.15	X2.46	Kennismaking MT en vaststellen agenda en Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Peter Karstel – Directeur • Jan Rietman – Vakgroep hoofd Media • Evert van Voorst – Vakgroep hoofd Maatschappijvakken en Talen • Corrie Eriks – Manager bedrijfsvoering 	Aspecten van nieuwe accreditatiestelsel benoemen <u>Gespreksonderwerpen:</u> eigenheid opleiding – ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld – internationalisering - onderzoeksdimensie
10.15 – 10.30		Pauze		
10.30 – 11.15	X2.46	Docenten, onderwijsteamleiders en studieloopbaanbegeleiding opgesplitst in twee teams. Team 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gonnie Eggink – Docent communicatiewetenschap en en onderzoek – stagebegeleider jaar 4 – onderzoeker kenniscentrum Media • José Martin – Docent journalistiek deeltijdopleiding • Miranda van Dijk – Onderwijsteamleider media productie – docent media productie • Bob Bouhuijs – Onderwijsteamleider 2B Context – docent Sociaal-culturele ontwikkelingen • William ten Brink – Docent journalistiek voltijdopleiding – lid leerplancommissie • Spencer Buth – Docent politiek • Judith Wright – SLB coördinator – docent engels 	<u>Gespreksonderwerpen:</u> Realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving – samenhang leerplan - inhoud en vormgeving programma – eigen inkleuring programma - keuze werkvormen – onderzoekslijn – stage - internationale component - beoordelen en toetsen - borging niveau - aansluiting instromers – relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten - opleidings specifieke voorzieningen - – opnemen en implementeren van verbeteracties n.a.v. kort cyclische kwaliteitszorg – opzet studiebegeleiding aan studenten

Tijd	Locatie			Gespreksonderwerpen
10.30 – 11.15	X2.52	Docenten, onderwijsteamleiders en studieloopbaanbegele iding opgesplitst in twee teams. Team 2	<ul style="list-style-type: none"> • Liesbeth van Vulpen – Docent economie voltijd- en deeltijd opleiding jaar 1 en 2 • Karijn Kats – Docent onderzoek en sociaal-culturele ontwikkelingen – voltijd- en deeltijd opleiding • Erik van Schaik – Docent journalistiek en politiek voltijd- en deeltijddopleiding – docent Journalistiek master VU • Paul Noort – Docent taalbeheersing • Yvonne van Doesum – Docent journalistiek • Nico Drok – Lector Media & Civil Society, voorzitter leerplancommissie - stagebegeleider onderzoek jaar 4 • Hylke van der Zee – Onderwijsteamleider minor tijdschriftjournalistiek – docent journalistiek 	<u>Gespreksonderwerpen:</u> Realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving – samenhang leerplan - inhoud en vormgeving programma – eigen inkleuring programma - keuze werkvormen – onderzoekslijn – stage - internationale component – beoordelen en toetsen - borging niveau - aansluiting instromers – relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen – opnemen en implementeren van verbeteracties n.a.v. kort cyclische kwaliteitszorg – opzet studiebegeleiding aan studenten
11.15 – 12.00	X2.46	7 studenten	<ul style="list-style-type: none"> • Joey Boon – 1^e jaars student, lid opleidingscommissie en domeinraad • Sander Jonkman – 2^e jaars student, lid domeinraad • Hedwig Wiebes – 2^e jaars student deeltijdonderwijs • Heleen Tiemens – 3^e jaars student, volgt minor Media productie • Martijn Slot – 3^e jaars student, volgt minor Cross Mediale Journalistiek • Amy-Lee de Boer – 3^e jaars student, volgt de minor Verhalen • Hanne Koops - 4 jaars student onderzoek 	<u>Gespreksonderwerpen:</u> kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid - aansluiting - toetsen en beoordelen - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen – eigen producten
12.00 – 12.30	X2.46	Spreekuur docenten/studenten		Interne terugkoppeling
12.30 – 13.15	X2.50	Lunch audit panel	Lunch staat klaar in X2.50	
13.15 – 14.00		Rondleiding opleidingsspecifieke voorzieningen + inzien materiaal	Rondleiding door Jan Rietman en Thed Brans <ul style="list-style-type: none"> • Thed Brans – Docent Journalistiek – voorzitter opleidingscommissie – voorzitter domeindeelraad • Charles Rossing – Technisch onderwijs assistent 	Thed en Charles zullen zich om 13.15 uur melden bij X2.50

Tijd	Locatie			Gespreksonderwerpen
14.00 – 14.45	X2.46	Professionalisering	<ul style="list-style-type: none"> • Nico Drok – Lector Media & Civil Society, voorzitter leerplancommissie • Evert van Voorst – Vakgroephoofd Maatschappijvakken en Talen- lid leerplancommissie – onderzoeker bij kenniscentrum Media – docent politiek • Niek Hietbrink – Docent communicatiewetenschap en voltijd- en deeltijd opleiding - stagebegeleider jaar 4 – onderzoeker kenniscentrum Media 	<u>Gespreksonderwerpen:</u> deskundigheidsbevordering/pop docenten – onderzoek doen – lectoraat en kenniskring
14.45 – 15.30	X2.46	Examencommissie en toetscommissie	<ul style="list-style-type: none"> • Geert Bouw – Voorzitter examencommissie – coördinator student en kwaliteitszorg • Ingrid Vijn – Lid examencommissie – docent taalbeheersing • Henk Jan Karsten – lid examencommissie – docent journalistiek • Kirsten Huising – Voorzitter toetscommissie – docent economie- onderwijsteamleider 1A berichtgeving 	<u>Gespreksonderwerpen:</u> Bevoegdheden en taken examencommissie en toetscommissie - rol in de interne kwaliteitszorg toetsing - – resultaten - (met focus op de aandachtspunten vanuit de documentenanalyse)
15.30- 16.15	X2.46	Alumni en Werkveld	<u>Alumni:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Suad Farah – Afgestudeerd 2010- stage wereld journalist -freelance journalist op het gebied van geschreven media, studeert momenteel Politieke Wetenschappen aan de Vrije Universiteit van Brussel • Bram Euser – Afgestudeerd 2010 – stage NOS-sport • Ninski van der Kleij – Afgestudeerd in 2007 - Audiovisuele Journalistiek – Nu eigen videoproductiebedrijf in Zwolle <u>Werkveld/beroepenveld:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Alex Engbers - Hoofdredacteur Stentor • Allard Berends – Directeur/ hoofdredacteur Omroep Flevoland • Clairy Polak - Journalist en presentator voor radio- en televisie 	<u>Gespreksonderwerpen:</u> o.a. kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding <u>Gespreksonderwerpen:</u> contacten met opleiding over onder andere: actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld – eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding – onderzoekscomponent – niveau
16.15	X2.46	Korte informatieoverdracht m.b.t. verdere wensen t.a.v programma	Tussen auditpanel en Corrie Eriks	Corrie Eriks komt hiervoor bij X2.46
16.15	X2.46/	Interne	Door auditpanel	

Tijd	Locatie			Gespreksonderwerpen
- 16.30	X2.52	terugkoppeling: bepaling pending issues Inzien materiaal		
16.30 - 16.45	X2.46	Pending issues (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)	Door auditpanel	
	X2.52	Inzien materiaal	Door auditpanel	
16.45 - 17.30	X2.46	Interne terugkoppeling: bepaling beoordeling	Door auditpanel	
17.30	X2.46	Terugkoppeling	Door auditpanel aan MT en diverse actoren	

Auditprogramma hervisitatie
Beperkte Opleidingsbeoordeling hbo-bachelor Journalistiek Hogeschool Windesheim
Datum: 5 oktober 2011

tijdstip	ruimte	onderdeel	actoren	beoordeelde producties en onderdelen
8.15-8.30		Inloop en ontvangst auditpanel	Jan Rietman ⁹ en Evert van Voorst	
8.30 - 9.30		Intern overleg auditpanel	Auditpanel	nvt
9.30 - 10.30		Panel spreekt met 1e groep beoordeelaars	Niek Hietbrink	Stagedossier student 1002053 en CGO dossier student 207627
			José Martin	CGO dossier student 201318 (herbeoordeling)
			Jan Ennink	Stagedossier student 1005285
			Martin Bons	Stagedossier student 310734
			Liesbeth Laport	Stagedossier student 1001020
			Evert van Voorst	Stagedossier student 224505, 1011143, 1002529. CGO dossier student 201318
10.30 - 11.00		Intern overleg auditpanel	Auditpanel	nvt
11.00 - 12.00		panel spreekt met 2e groep beoordeelaars	Gonnie Eggink	Stagedossier student 202022, 308566 en 1000730. CGO dossier 990958 en 993571
			Gabrielle van Gelderen	Stagedossier student 322052
			Thed Brans	CGO dossier student 964025 en 207627
			Jan Rietman	Stagedossier student 257162 en 1013064. En CGO dossier student 964025
			Binne Keulen	Stagedossier student 1000023, 311665 en 1002730. En CGO dossier studenten 221973 en 993571
			Paul Werkman	Stagedossier 1001207, 319045, 292731 en 1002058
12.00 - 12.30		intern overleg auditpanel		
12.30 - 13.30		Lunch		
13.30 - 14.30		Panel spreekt met 3e groep beoordeelaars	Nico Drok	Stagedossier student 316232 en 1002181. En CGO dossier student 229409
			Hans Invernizzi	Stagedossier student 315840 en CGO dossier student 201318
			Ornella Porcu	CGO student 229409
			Aranka klomp	CGO student 229409
			Hanneke Versteeg	Stagedossier student 1001646
			Hylke van der Zee	CGO dossier student 221973, 202540 en 209258

⁹ De heer J. Rietman trad tijdens deze audit op als opleidingsmanager a.i.; de heer P. Karstel, die tijdens de audit op 5 mei 2011 nog in functie was, heeft inmiddels een soortgelijke functie elders aanvaard.

14.30 - 15.00		intern overleg auditpanel		
15.00 - 15.45		Bespeking/overleg auditpanel met Examencommissie en Toetscommissie	Geert Bouw, Ingrid Vijn en Henk Jan Karsten	nvt
15.45 - 16.30		Bespeking/overleg auditpanel met MT opleiding/domein EMMC	Jan van Iersel, Jan Rietman en Evert van Voorst	nvt
16.30 - 17.30		intern overleg auditpanel + bepalen oordeel	auditpanel	
17.30		Terugkoppeling	auditpanel en overige actoren	

Werkwijze m.b.t. keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma op 11 mei 2011. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers. Er is tijdens de audit geen gebruik gemaakt van het spreekuur.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

- Kritische reflectie opleiding
- Procedure Kwaliteitscyclus 2009-2010, 04-2010
- Samenvatting en resultaten Kortcyclische Kwaliteitszorg School of Media, 2008-2010
- Strategisch Personeelsbeleid School of Media, 03-2009
- Naar Diversiteit en Excellentie, Organisatieontwikkelingsplan 2007-2012, 12-2008
- Handboek Kwaliteitszorg School of Media, 04-2011
- Rapportage Onderzoek Examen- en Opleidingscommissies Windesheim, 02-2011
- Landelijke Studentenenquête Journalistiek Windesheim VT-DT, 06-2010
- NSE 2010, 08-2010
- Keuzegids HBO VT-DT, 2010 en 2011
- HBO-Monitor 2009 Media voltijd
- Kwaliteitsonderzoek, Right Marktonderzoek en Advies, 11-2009
- Organisatie Ontwikkelingsplan 2007-2012, 12-2006/12-2008
- Opleidingsplan Opleiding Journalistiek, 2009
- Bakens van Betrouwbaarheid, N. Drok, 12-2010
- Beleidsplan Internationalisering School of Media 2009-2012, 01-2009
- Activiteitenplan Kenniscentrum Media 2011, 10-2010
- Aanvraag Lectoraat Media & Civil Society, 10-2006
- Leidraad Praktijkonderzoek 2010-2011, 2010
- Programmalijsen Kenniscentrum Media 2010-2016, 12-2010
- Jaarverslag 2010, Kenniscentrum Media, 02-2011
- Accreditatierapport Journalistiek Windesheim, NQA, 09-2005
- Auditrapport School of Media, 01-2008
- Activiteitenplan School of Media, 2011, 10-2010
- Beleidsplan SLB, 10-2010
- Planning & Controlcyclus 2011, 02-2011
- Creatieve communicatie, een trendonderzoek, 05-2006
- Kroondomeinen, Advies over differentiërende minor 'media' naast 'journalistiek' en 'communicatie', 11-2004
- Overzicht en deelnemerslijst Rondetafelconferentie, 05-2008
- Jaarverslag Journalistieke Stages 2009-2010, 08-2010
- Startbekwaamheden van Journalisten, presentatie onderzoek NVJ 2008, 2009
- Onderzoek Aansluiting Opleiding – Arbeidsmarkt, 2009
- Gespreksverslagen Strategische Partners Beroepenveld 2009-2010, 01-2011
- Besluit CvB Windesheim m.b.t. Onderwijsstandaarden, 06-2009
- Verschillende Studiewijzers van alle studie jaren VT-DT, 2010-2011
- Verschillende Handboeken, Modulewijzers en –beschrijvingen, 2011
- Werkboek jaar 4, 2010-2011
- Werkboek stages, 2010-2011
- Leidraad Praktijkonderzoek, 11-2010
- Toetsbeleidsplan Journalistiek, 12-2009
- Voorbeeld toetsplan ondersteunende onderwijseenheid, 2011
- Instructies voor toetsconstructeurs (Groene kaartje), 2011
- Onderwijsevaluaties major en minoren semester 2, 2009-2010
- Procedure Vrijstellingen School of Media cohort 2007 e.v.
- Procedure Registratie en Archivering documenten afstuderen en stage, 06-2011

Lijst van geraadpleegde additionele documenten

Checklist kwaliteitsborging Examen- en Opleidingscommissies Hogeschool Windesheim, 02-2011. Verschillende herziene beoordelingsformulieren, overzicht doorgevoerde leerplanwijzigingen.

Geanonimiseerde lijst van beoordeelde afstudeerwerkstukken¹⁰

Nieuwe leerplan 2004		
i)	ii)	iii)
1000023	7	6
1002053	8	6
1007202	8	8
1001207	9	8
311665	9	6
319045	6	6
310734	7	6
1005285	7	9
322052	9	6
1011143	8	7
1001020	7	6
322281	9	8
292731	8	6
316232	6	6
1001646	8	6
1002058	8	8
1002529	7	7
1002730	7	7
315840	9	7
308566	7	7
1002061	8	8
1013064	9	9
1002181	8	6

Oude leerplan 1998-2004		
i)	ii)	iv)
257162	7	6
224505	9	8
202022	6	8

¹⁰ I) studentnummer; ii) cijfer stage(verslag);
iii) cijfer onderzoek(verslag); iv) cijfer reflectie.

BIJLAGE VI Overzicht auditteam

Samenstelling, korte functiebeschrijvingen (cv's) en onafhankelijkheidsverklaringen van voorzitter, leden en secretaris

Samenstelling en expertise van het auditpanel laten zich als volgt weergeven:

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteitszorg	Expertise - onderwijs	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - studentzaken
voorzitter drs. W.G. van Raaijen	x	x			
werkveld- / vakdeskundige dr. A.R.J. Pleijter		x	x	x	
werkveld- / vakdeskundige drs. J.A.L.M. Timmers			x		
werkveld- / vakdeskundige drs. V. Bartelds		x		x	
Studentlid M. de Vries			x		x
secretaris H.R. van der Made	x	x			

Op 17 mei 2011 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel.

Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	De heer Van Raaijen is partner bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditaties hoger onderwijs.
2	De heer Pleijter is universitair docent Journalistiek en Nieuwe Media aan de Rijksuniversiteit Groningen. Daarnaast is hij hoofdredacteur van De Nieuwe Reporter, een onafhankelijke groepsweblog over journalistiek, technologie, nieuwe media en de publieke sfeer.
3	De heer Timmers is adjunct-hoofdredacteur van de Gemeenschappelijke Persdienst (GPD), die de centrale nieuwsvoorziening vormt van een groot aantal regionale dagbladen; uit dien hoofde maakt hij deel uit van het Genootschap van Hoofdredacteurs.
4	De heer Bartelds is lecturer International Communication and Media en coördinator propedeuse en honours programma aan de Hanzehogeschool te Groningen. Naast ruime ervaring in het hbo-onderwijs beschikt hij over een brede expertise op het gebied van de media.
5	Mevrouw De Vries volgt na haar universitaire bachelor Cultuurwetenschappen de masteropleiding Journalistiek aan de Rijksuniversiteit Groningen, alwaar zij in 2011 verwacht af te studeren

Secretaris/Coördinator

De heer H.R. van der Made	Gecertificeerd d.d. 30 september 2011
---------------------------	---------------------------------------

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Raaijen, drs. W.G. van

p/a. Lieve Voorhout 14 2514 ED DEN HAAG

is als deskundige / ~~secretaris~~-gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Journalistiek

aangevraagd door de instelling:

Christelijke Hogeschool Windesheim

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 30 maart 2011

Handtekening:

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Pleijter, dr. A.R.J.

Nijlstraat 31

2033 GT Haarlem

is als deskundige /-secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Journalistiek

aangevraagd door de instelling:

Christelijke Hogeschool Windesheim

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Haarlem

Datum: 31-3-2011

Handtekening:

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Timmers, J.A.L.M.

Aert van Neslaan 66

2341 HX Oegstgeest

is als deskundige / ~~secretaris~~ gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Journalistiek

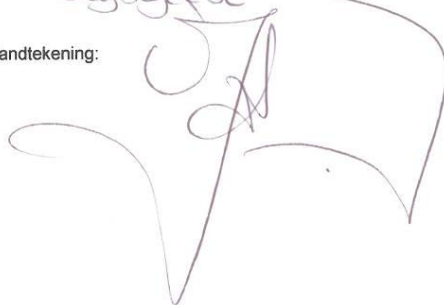
aangevraagd door de instelling:

Christelijke Hogeschool Windesheim

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Oegstgeest Datum: 3 april 2011

Handtekening:

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)
Vladimir Bartelds, Balkstreek 2 Visvliet

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:
HBO Bachelor Journalistiek

aangevraagd door de instelling:
Christelijke Hogeschool Windesheim

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Visvliet

Datum: 11 mei 2011

Handtekening:

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Made, H.R. van der

is als **deekundige** / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Journalistiek

aangevraagd door de instelling:

Christelijke Hogeschool Windesheim

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: *Zwart*

Datum: *31 maart 2011*

Handtekening:

